

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Maj 1883, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af Kongl. Maj:ts Proposition (N:o 41) angående med Spanien afslutade handels- och sjöfarts-traktater.

Den handels- och sjöfartstraktat, som den 28 Februari 1871 afslutats mellan de förenade rikena och Spanien, blef den 18 Oktober 1881 från Spaniens sida uppsagd och skulle till följd deraf enligt bestämmelserna i dess 9:de artikel ett år efter nämnda dag upphöra att gälla. Samtidigt med uppsägningen förklarade dock spanska regeringen, enligt hvad af Kongl. Maj:ts proposition N:o 41 jemte dervid fogade handlingar inhemtas, sig villig att underhandla om en ny traktat på grundvalen af ömsesidiga nedsättningar i de respektive ländernas tulltaxor. Sedan alla försök att vare sig åvägabringa en förlängning af den uppsagda traktaten eller uppnå en konvention, som i likhet med nämnda traktat hufvudsakligen inskränkte sig till bestämmelsen om ömsesidig behandling såsom den mest gynnade nation strandat mot Spaniens bestämda vägran, hade Kongl. Maj:t, i betraktande af den stora betydelse Spanien egde för de Förenade Rikena, såsom den förnämsta konsumenten af klippfisk och derjemte, om ock i ringare mån, såsom köpare af trävaror, äfvensom med anledning deraf att svenska och norska fartyg till betydligt antal deltog i fraktfarten på Spanien,

ansett sig icke böra tveka att inleda underhandlingar på ofvannämnda af spanska regeringen uppställda grundval. Ett ytterligare skäl härtill hade Kongl. Maj:t funnit deruti, att vid tiden för traktatens uppsägning i Spanien förbereddes en numera, genom lag af den 6 Juni 1882, genomförd tullreform, hvarigenom, derest ny traktat komme till stånd, förmånligare afsättningsvilkor och i följd häraf äfven möjligen ökad afsättning kunde för vissa svenska produkter erhållas, hvaremot ett afbrott i traktatsförhållandet skulle icke blott utesluta vårt land från de förmåner, som tullreformen eljest kunnat medföra, utan äfven utsetta vår handel och sjöfart för särskilda pålagor, hvilka lätteligen kunde komma att utestänga all möjlighet till täflan.

Redan år 1869, eller två år innan den nu utlupna handels- och sjöfartstraktaten med de Förenade Rikena afslutades, antogs i Spanien en lag om reformer i tull-lagstiftningen, hvarigenom en succesiv nedsättning af de extraordinära tullumgälderna vid vissa bestämda tidpunkter skulle inträda, men tillämpningen af denna lag undansköts tid efter annan och senast genom ett dekret af den 17 Juni 1875. Genom ofvannämnda lag af den 6 Juli 1882 kom emellertid denna tullreform till verkställighet, i det tullsatser, som öfverskredo 15 procent, men icke uppgingo till 20 procent af varuvärdet, från och med den 1 Augusti samma år nedsattes till 15 procent, hvarjemte bestämdes, att öfriga utomordentliga tullsatser om 20 procent och derutöfver skulle nedsättas till 15 procent i tre omgångar, hvaraf den första sammanföll med nyssnämnda dag, den 1 Augusti 1882, den andra inträffar den 1 Juli 1887, och den tredje och sista den 1 Juli 1892.

Vidare bestämmer lagen, att efter undersökning, verkställd af en till sin sammansättning i lagen bestämd stor kommission, kan uppskof ega rum med den andra tullnedsättningen, hvilken i sådant fall inträder först samtidigt med den tredje, eller den 1 Juli 1892, i stället för samma dag 1887.

Lagen innehåller ock (Art. 4), att den tullnedsättning, som blifver en följd utaf den första af de tre nedsättningarna, skall tillämpas endast å varor, tillverkade uti eller kommande från länder, som ega gällande handelstraktat med Spanien. För varor från andra länder skola erläggas de tullumgälder, som i den vid lagens utfärdande gällande tulltaxa finnas bestämda för länder utan traktat eller kunna komma att för dem bestämmas.

Vidare stadgas (Art. 5), att före utfärdandet af andra tullnedsättningen i de utomordentliga tullsatserna skall regeringen inleda underhandlingar med de länder, med hvilka Spanien är bundet genom han-

delstraktater, i syfte att hos dem uppnå motsvarande nya nedsättningar i tulltaxorna. I fall sådana eftergifter icke stå att vinna, kommer der- efter den andra nedsättningen i de utomordentliga tullsatserna icke att tillämpas förrän den 1 Juli 1892, å hvilken dag nämnda nedsättning kommer att ega rum på samma gång som den tredje och sista ned- sättningen; och de tullsatser, som deraf blifva en följd, komma endast att gälla för de nationer, med hvilka nya handelstraktater blifvit slutna, sedan de gällande traktaterna i behörig tid blifvit uppsagda.

Slutligen bestämmes (Art. 6), att regeringen skall fortfarande vara bemyndigad att höja införsels- och sjöfartsafgiften å varor och fartyg från de länder, som i något afseende vidtaga för spanska pro- dukter eller spansk handel skadliga åtgärder.

Den 23 Juli samma år utfärdades ett Kongl. dekret om ny tulltaxa, som den 1 Augusti trädde i kraft. De i denna taxa före- kommande nedsatta tullafgifterna tillämpas emellertid endast för de nationer, som ega gällande handelstraktat med Spanien. För de andra gälla i en mängd fall högre afgifter, införda i särskild kolumn af taxan.

Innan ofvanberörda tullreform beslutades, hade Spanien den 6 Februari 1882 afslutat ny handelstraktat med Frankrike på tio års tid. Våra fullmäktiges begäran, att handelstraktaten med de Förenade Ri- kena måtte afslutas på lika tidrymd, mötte emellertid ett bestämdt mot- stånd från den spanska regeringens sida såsom oförenligt med lagen af den 1 Juli, enligt hvilken den nya traktaten nödvändigtvis borde gå till ända den 1 Juli 1887, på det i sinom tid tillämpning måtte kunna ske af lagens ofvan återgifna 5:te artikel. Deremot lyckades våra full- mäktige utverka att, under förutsättning att ny handelstraktat komme till stånd, bestämmelserna angående sjöfarten finge göras till föremål för en särskild konvention, som skulle ega bestånd till den 1 Februari 1892 eller samma dag, då Spaniens traktat med Frankrike utlöper.

Santidigt med uppsägandet af de Förenade Rikenas handels- och sjöfartstraktat hade spanska regeringen uppsagt alla öfriga dylika för- drag, som tilländalupit men fortforo att gälla på grund af de respektive makternas tysta medgifvande. Den mångfald af intressen, som Spanien på grund häraf samtidigt hade att bevaka, äfvensom det af spanska re- geringen åberopade förhållandet, att de Förenade Rikenas export på Spanien endast af klippfisk och trävaror under de senare åren ej obe- tydligt i värde öfverstigit deras hela import från nämnda land, förän- ledde Spanien att framställa fordringar på nedsättningar i de svenska och norska tulltaxorna, som äfven under den modifierade form, hvaruti

dessa fordringar under förhandlingarnes fortgång framträdde, från de Förenade Rikenas sida måste väcka stora betänkligheter. Först kort innan den två gånger prolongerade traktaten definitivt skulle utlöpa, lyckades det våra underhandlare att förmå den spanska regeringen till ytterligare medgifvanden, hvarigenom enighet kunde uppnås; och den 15 sistlidne Mars undertecknades i Madrid de särskilda sjöfarts- och handelstraktater, som med tillhörande tariffer finnas Kongl. Maj:ts proposition bilagda.

I det Kongl. Maj:t till Riksdagen öfverlemnadt dessa aktstycken samt äskat Riksdagens godkännande af de bestämmelser, hvilka sådant kräfva, har Kongl. Maj:t erinrat, att traktaterna, ehuru afslutade för olika tidsperioder, icke nu kunna från hvarandra skiljas, äfvensom att ändringar i deras särskilda bestämmelser icke kunna ega rum.

Vid pröfningen af detta ärende har Utskottet, utan att underkänna vigten af de skäl för de ifrågasatta traktatsvilkorens antagande, hvilka kunna hemtas ur den betydelse, som ett bevarande af traktatsförbindelserna med Spanien eger för de Förenade Rikena betraktade såsom ett helt, dock ansett sig hufvudsakligen böra taga i öfvervägande, i hvad mån fördragen ur uteslutande svensk synpunkt innehålla tillfredsställande bestämmelser.

För att lätta öfversigten af de förhållanden, som härvid böra komma i betraktande, har Utskottet låtit utarbета en här nedan under Tabell I bifogad förteckning öfver de i den nya spanska tulltaxan upptagna artiklar, som syntas vara af intresse för vår export, med angifvande af så väl de i nämnda taxas båda tariffer upptagna tullsatser som ock de af dessa tullsatser, som genom Spaniens handelstraktater blifvit fastslagna eller ytterligare nedsatta. I denna förteckning har dock för fullständighetens skull jemväl upptagits de i den vid handelstraktaten fogade tariffen A förekommande tullsatser, som uteslutande hafva betydelse för Norges export. Vidare har Utskottet under Tabell II bifogat de beräkningar angående de antagliga finansiella verkningarne af de ifrågasatta ändringarne i vår tulltaxa, som finnas den Kongl. propositionen bilagda.

Bland de länder, som beröras af den svenska utrikeshandeln, intager Spanien för närvarande icke något synnerligt framstående rum. Under femårsperioden 1877—1881 utfördes dit årligen i medeltal varor till ett värde af endast något öfver två millioner kronor. De senaste två åren hafva dock, särskildt i vår *trävaruutförsel*, som städse utgjort den långt öfvervägande delen af vår export, på detta område medfört en stegrad verksamhet, som, enligt hvad åtskilliga omständigheter synas antyda, ej är blott tillfällig. Under det att vår utförsel af trävaror till Spa-

nien för hvartdera af de två åren 1879 och 1880 icke uppgick till ett värde af mer än omkring en och en half million kronor, belöpte densamma sig år 1881 till mer än tre millioner och har under sistlidet år ytterligare stigit. Enligt hvad en nyligen till Kommerskollegium inkommen konsulsberättelse upplyser, utgjorde af Spaniens hela import af sågadt och hugget virke år 1882, hvilken med 38,000 kub.-meter öfversteg importen under nästföregående år, fyratio procent svensk vara emot endast tjugufem procent år 1881. Detta förhållande synes häntyda på hvad konsulsberättelserna för de senaste två åren äfven i öfrigt framhållit, eller att svenskt trä, i trots af den svåra konkurrens det haft att uthärda med finskt och kanadensiskt virke, allt mer vinner erkännande i Spanien, samt att vår träindustri i detta land torde kunna finna en utvidgad marknad, hvilket i synnerhet under nuvarande konjunkturer måste vara af största vigt. Derest traktatsförbindelserna med Spanien nu afbrötes, är det dock fara värdt, att dessa förhoppningar icke skulle förverkligas, enär våra exportörer i sådant fall skulle icke blott gå miste om den nedsättning i tullen å träarbeten, som genom tullreformen blifvit medgifven för länder med traktat, utan ock underkastas den högre tull å bräder och andra vanliga trävaror, för hvilken Spaniens traktat med Österrike hittills skyddat dem. Härtill kommer, att det finska och kanadensiska virket nyligen blifvit försatt i en synnerligt ogynsam ställning på den spanska marknaden derigenom att Ryssland och England underlåtit att förnya sina traktater med Spanien, i följd hvaraf dessa länders produkter numera äro underkastade de högre tullsatserna i spanska tulltaxans »tarif général». Enligt hvad de Förenade Rikenas generalkonsul i Barcelona nyligen upplyst, har detta förhållande också redan föranledt, att under den sista månaden leverans af betydliga kvantiteter svenskt virke aftalats, hvaremot finsk och engelsk vara varit mindre begärlig. Äfven för tillverkningen af *trämassa*, som inom vårt land produceras i ej obetydlig mängd, hvaraf under de senare åren en del börjat afsättas på Spanien, komme traktatstariffens tillämpning att medföra bättre afsättningsvilkor.

År 1880 importerade Spanien, enligt officiella uppgifter, *jern* till ett värde af mer än aderton millioner pesetas, af hvilken summa dock endast en försvinnande del faller på vårt export. Af de senaste konsulsberättelserna framgår dock, att äfven på detta område en förändring till det bättre börjat inträda och, enligt sakkunnig persons utsago, lider det intet tvifvel att den ifrågasatta nedsättningen i de hittills oskäligen höga tullsatserna vore tillräcklig för att göra exporten af svenskt jern till Spanien lönande. Bland de lättnader, som härutinnan genom trak-

taten vinnas, förtjenar särskildt beaktas den nedsättning i tullen å *smältstycken*, från i konventionstariffen eljest bestämda 8,65 pesetas per 100 kilogram till 3,50 samma mynt, som vår fullmäktig lyckats utverka. Enligt hvad en med förhållandena i Spanien förtrogen person upplyst, vore denna nedsättning fullt tillräcklig för att de spanske stångjernsfabrikanterna skulle finna fördel vid att använda svenskt jern för sin tillverkning. På sätt i bilagan till Kongl. Maj:ts proposition omförmäles, har för öfrigt en ytterligare lättnad af stor vigt blifvit vunnit på detta område genom den definition af smältstycken, som Kongl. Maj:ts minister i Madrid utverkat och hvarigenom icke slagghalten utan endast det yttre utseendet blifver bestämmande för tullbehandlingen, hvilket kommer att undanrödja en af de svåraste olägenheter, våra exportörer haft att bekämpa på den franska marknaden. I bilagan till den Kongl. propositionen har vidare framhållits den betydelse Spanien, såsom ett i hög grad malmproducerande land, kan komma att hafva för afsättningen af svensk grufmateriel, särskildt *borrstål*, hvilken tillverkning hos oss står särdeles högt. Bland de reducerade tullsatser, som traktatstariffen i öfrigt erbjuder, torde vidare särskildt böra framhållas tullen å *åkerbruksmaskiner* och *motorer*. I tillverkningen af redskap och maskiner för åkerbruket intager vårt land, som bekant, för närvarande ett framstående rum, så att våra fabrikanter kunnat icke blott försvara den inhemska marknaden mot utländsk konkurrens, utan äfven i utlandet finna en vidsträckt och förmånlig marknad. Enligt hvad Utskottet haft tillfälle att inhemta af föreståndaren för vårt förnämsta etablissement för dylik tillverkning, hvilken nyligen besökt Spanien, finnes till följd af det med hvarje år stigande intresse, hvarmed jordbruksnäringen i Spanien omfattas, all utsigt för att nämnda land, derest en nedsättning i de nu gällande tullsatserna ernås, kan blifva af stor betydelse för afsättningen af ifrågavarande artiklar. Jemväl för vårt export af *sprit*, å hvilken vara tullen genom traktatstariffen betydligt nedsättes, synes den spanska marknaden kunna blifva af stor betydelse. De spanska vinerna, som under de senare åren allt mer vunnit erkännande i utlandet, måste nemligen, för att kunna utföras, tillsättas med sprit, och Spaniens import af denna vara har på grund häraf under senare tider varit i ständigt stigande. År 1882 infördes deraf, enligt officiella uppgifter, 577,000 hektoliter mot endast 143,000 år 1878. I denna betydande import har Sverige hittills deltagit endast helt obetydligt, hvartill anledningen till en del lärer vara att söka i den brist på direkta sjöfartsförbindelser, som hittills förefunnits. På sätt i bilagan till Kongl. Maj:ts proposition omförmäles, är dock detta hinder numera på god väg att undanröjas

genom en af enskilda personer i så väl Spanien som Sverige, under förutsättning af traktaternas antagande, planerad ny ångbåtsförbindelse.

Med afsende å öfriga tullnedsättningar, som genom handelstraktaten tillförsäkras oss eller som genom dess antagande i öfrigt skulle komma vår export till godo, vill Utskottet hänvisa till den här nedan under Tab. I intagna öfversigt. Så väl af en jämförelse mellan de derstädes upptagna tullsatserna, å ena, och tillgängliga officiella uppgifter angående vår export på Spanien, å andra sidan, som ock af hvad här ofvan angående särskilda exportartiklar blifvit anfördt, torde framgå, att traktatsförbindelsen med Spanien för vårt land har sin hufvudsakliga betydelse i den utsigt till en utvidgad marknad för flere af våra förnämsta exportartiklar, som derigenom öppnas — icke blott genom de i flere fall ej obetydligt nedsatta tullumgälderna, utan äfven, och kanske i ännu högre mån, genom den stadga i handelsförhållandena, som, synnerligast då det gäller ett land, der politiska omstörtningar och dermed följande förändrade principer för handelspolitiken ej höra till sällsyntheterna, endast en traktat kan åstadkomma, och utan hvilken något mera betydande varuutbyte länder emellan ej kan komma till stånd. Af särskild vikt i sistnämnda hänseende äro de bestämmelser, som återfinnas i sjöfartstraktatens andra samt handelstraktatens nionde och elfte artikel och hvarigenom vår handel och sjöfart tillförsäkras frihet från alla extraordinära umgälder. För tillfället äro visserligen så väl de ej för längesedan utgående differentialtullarne som de särskilda afgifter i öfrigt, hvaraf främmande nationer fordom varit besvärade i Spanien, afskaffade, men uti den bestämmelse i den ofvan återgifna lagen af den 6 Juli 1882, hvarigenom spanska regeringen särskildt bemyndigats att höja införsel- och sjöfartsavgifterna å varor och fartyg för de länder, som i något afseende vidtaga för spanska produkter eller spansk handel skadliga åtgärder, finnes en antydning om hvad vi i detta hänseende hafva att vänta, derest traktatsförhållandet afbrytes. Huru litet vi, i händelse differentialtullar eller andra extraordinära umgälder på handel och sjöfart åter skulle vinna användning i Spanien, kunna till följd af det ringa antal spanska fartyg, som besöka våra kuster, och den obetydliga rol, vår import spelar i Spaniens utrikes handel, värna oss genom användandet af reciprok behandling, derpå saknas icke exempel från senare tider, särskildt i den norska klippfiskutförselns historia.

Vid bedömandet af de utsigter, som genom handelstraktaten öppnas för vår utrikes handel, bör man äfven och icke minst beakta den storartade utveckling, som under det senaste årtiondet egt rum i Spanien på alla områden. Under det att detta lands export år 1871 upp-

gick till ett värde af endast 442 millioner pesetas, hade densamma år 1880 stigit till 649 millioner. Importen har samtidigt ökats från 569 till 712 millioner. Det torde ej heller kunna betvivlas, att Spanien, sedan det numera börjat öfvergifva den föråldrade handelspolitik, som det länge envist fullföljt, inom kort kommer att bereda sig en helt annan plats på världsmarknaden än den det hittills intagit. I Spaniens export intaga viner, malm och sydfrukter samt andra produkter ur växtriket det långt öfvervägande rummet, hvaremot Spanien årligen importerar betydande quantiteter af trävaror, jern och manufakturartiklar. Hvilket fält för afsättningen af särskildt alstren af vår jern- och träindustri vi här kunna finna, om det vänskapliga förhållandet icke afbrytes, torde lättast kunna inses deraf, att Spaniens befolkning för närvarande uppgår till i det närmaste sjutton millioner, att, enligt officiella uppgifter, dess landområde utgör 50,703,000 hektarer, hvaraf mer än fjorton millioner äro under kultur, samt att årliga afkastningen af dess åkerbruk och vinskötsel uppskattats till omkring 3,577,000,000 pesetas. Den nuvarande tidpunkten är ock särdeles lämplig för ett närmare anknytande af vårt förhållande till Spanien, enär, såsom ofvan blifvit omförmäldt, intresset för våra exportartiklar under senare åren varit i ständigt stigande, samt en särskild fördel af stor vikt för närvarande beredes våra exportörer derigenom att två af deras farligaste medtäflare på den spanska marknaden, Ryssland och England, blifvit underkastade betydligt förhöjda tullumgälder. De uttalanden i ämnet af handels- och sjöfartsnämnderna i Stockholm, Göteborg och Gefle samt stadsfullmäktige i Malmö, som finnas återgifna i bilagan till Kongl. Maj:ts proposition, utvisa ock, att man inom vår handelsverld fäster de största förhoppningar vid traktaternas antagande.

För vår sjöfart åter torde traktatsförbindelsens bevarande vara af den största betydelse, äfven om man endast utgår från hittills varande förhållanden. Redan länge hafva svenska fartyg i stor mängd deltagit i fraktfarten på Spanien och derstädes, till följd af det anseende de åtnjutit, betingat sig högre frakter än andra nationers. Summan af beräknad bruttofrakt för de med svenska fartyg till och från Spaniens hamnar in- och utförda laster, som år 1875 uppgick till 879,700 kronor, belöpte sig år 1881 till 1,557,120 kronor samt sistlidet år till 1,816,130 kronor. Enligt hvad Sveriges generalkonsul i Barcelona upplyst, funno sistlidet år icke mindre än 20 svenska ångare en lönande sysselsättning i Spaniens vinexport på Frankrike.

Af det ofvan anförda torde till fyllest framgå, att de fördelar, som ett bevarande af traktatsförhållandet till Spanien kan medföra, icke

äro obetydliga, äfvensom att ett afbrott i denna förbindelse lätteligen kan omintetgöra de ansatser till ett ökad t varuutbyte, som redan förefinnas, samt utsätta vår sjöfart för de största olägenheter. Återstår att tillse, huruvida de medgifvanden, som Spanien af oss fordrat, likväl stå i skäligt förhållande härtill.

Då gällande tulltaxa medgifver tullfrihet för *bly i tackor, andra oarbetade metaller, malm, korkbark, oarbetadt gräs och salt*, samt en tullbeskattning af dessa artiklar, af hvilka salt såsom en nödvändighetsvara ingår i den allmänna förbrukningen, samt de öfriga äro råämnen för den inhemska tillverkningen, icke hos oss lär ifrågasättas, kan naturligtvis ingen betänklighet möta vid att, på sätt som skett, genom traktat stadga fortfarande tullfrihet för dessa artiklar. Den för *skurna korkar utan beslag* genom traktaten medgifna nedsättning från nu stadgade 35 öre per kilogram till 7 öre skulle, enligt den af Kongl. Maj:t verkställda beräkningen, medföra en minskning i statsinkomst af omkring fem tusen kronor och är således för statsverket af ringa betydelse. För våra inhemska korkfabrikanter torde den ej heller innebära någon nämnvärd fara. På sätt Herr Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet i sitt yttrande till statsrådsprotokollet den 29 September sistlidet är anmärkt, hafva nemligen, oaktadt ifrågavarande artikel sedan tio år varit tullfri i Norge, de norska korkskärerierne i allt fall visat sig kunna till den långt öfvervägande delen förse landet med dess behof af kork. För *sprütad fjäder* fastställer traktaten en tullsats af 20 öre per kilogram eller samma belopp som redan blifvit stadgad genom vår handelstraktat med Frankrike. Tullen å *olivolja på fat* har likaledes endast blifvit bunden vid det redan stadgade beloppet, 2 öre per kilogram.

Af större betydelse äro deremot de tullnedsättningar, som ifrågasättas för *apelsiner, citroner, vindruffvor och russin*. Samtliga dessa artiklar, af hvilka i synnerhet den sistnämnda inbringat statsverket betydande belopp, draga för närvarande en tull af 25 öre per kilogram. Genom traktaten nedsättes tullen för apelsiner, citroner och vindruffvor till 10 öre och för russin till 14 öre. Den förnämsta betänklighet, som kan framställas mot dessa nedsättningar, torde vara, att de samtliga afse artiklar, som lämpa sig särdeles väl för en högre tullbeskattning. Å andra sidan är det uppenbart, att Spanien, vid reglerandet af sina handelsförhållanden med Sverige, måste lägga synnerlig vikt på erhållandet af förbättrade afsättningsvilkor för just dessa artiklar. De underhandlingar, som föregått traktatens afslutande, utvisa ock, att den spanska regeringen i denna punkt uppstälde och i det längsta vidhöll fordringar, i jmförelse med hvilka de tullsatser, som slutligen erhöles,

måste betraktas såsom ej oväsentliga medgifvanden från spansk sida. Utskottet vill derjemte erinra, att om ock de artiklar, om hvilka nu är fråga, i viss mån äro öfverflödsvaror, de dock, enligt hvad den officiella statistiken gifver vid handen, äro från år mer och mer ingå i den allmänna förbrukningen inom vårt land. Den ökade prisbillighet, som måste blifva en följd af tullsatsernas nedsättning, torde vid sådant förhållande inom kort framkalla en motsvarande ökad konsumtion, hvarigenom den beräknade minskningen i tullinkomst ej oväsentligt kommer att motverkas. Vid tullsatsen af vindrufvor kan för öfrigt erinras, att då 1871 års traktat uppsades, var denna artikel, hvaraf från Spanien under senare åren hit införts betydliga kvantiteter, härstädes tullfri, samt att det vid sådant förhållande icke kan anses mer än billigt, att vid ny traktats ingående åtminstone nedsättning i tullen medgifves. Beträffande vindrufvor torde för öfrigt gälla detsamma, som i bilagan till den Kongl. propositionen anförts till förmån för en nedsättning i tullen å apelsiner, eller att dylika varor äro synnerligen lätt utsatta för förskämning, hvarför importören städse måste beräkna, att en stor del af den kvantitet, som han förtullar, blifver oanvändbar, innan den hin-
ner afyttras.

De största betänkligheterna torde dock vållas af den ifrågasatta nedsättningen i tullen å *vin*, hvarigenom så väl gränsen mellan de starkare och svagare vinerna skulle uppflyttas från 15 proc. alkoholhalt till 20 proc., som den för de svagare vinerna hittills stadgade tullsats nedsätts från 16,5 öre per liter till 15 öre. Med afseende å den förstnämnda förändringen vill Utskottet dock erinra, att den sänkning af gränsen för de svagare vinerna, som sistlidet år beslöts, innebar en ej obetydligt ökad beskattning af åtskilliga spanska vinsorter, samt att Spanien vid sådant förhållande, och då denna förändring derjemte infördes först efter det Spaniens senaste handelstraktat uppsades, icke utan fog kan ställa en modifikation härutinnan främst bland fördragsvilkoren. Hvad åter beträffar den ifrågasatta nedsättningen i sjelfva tullsatsen, mot hvilken betänkligheter framstälts på grund af det samband, som eger rum mellan vintullen och beskattningen af de inom landet producerade spritdryckerna, så torde det förtjena påpekas, att vi redan genom vår traktat med Frankrike bundit tullbeskattningen å vin, hvarför något mera utsträckt användande af denna tullbeskattning i alla händelser icke kan ifrågakomma.

Den minskning i tullinkomst, som handelstraktatens antagande skulle föranleda, har af Kongl. Maj:t anslagits till 320,000 kronor. Denna summa är visserligen absolut taget något större än den, som

faller på Norges del och som af norska regeringen beräknats till 285,600 kronor, men vid en jämförelse mellan de båda ländernas samtliga tullinkomster ställer sig deremot den svenska statskassans förlust betydligt lägre än den norska. Då det under underhandlingarnes lopp ofta framhållits, hurusom Norge egde ett större omedelbart intresse af traktatsförbindelsernas bevarande än vårt land, torde det äfven förtjena att här påpekas, att Norge äfven med afseende å de särskilda tullsatserna måst medgifva betydligt större nedsättningar än de för vårt land ifrågasatta. Tullen å vin på så väl fat som buteljer har sålunda i Norge nedsatts till 11,52 öre per liter, tullen å salt från 36 till 28 öre per hektoliter, tullen å russin från 30 öre per kilogram till 12 öre, tullen å oranger och vindrufvor från respektive 20 och 30 öre per kilogram till 7 öre samt tullen å bomolja från 6,7 öre till 2 öre.

På sätt Utskottet redan haft tillfälle påpeka, bör man likväl vid beräkningen af den uppkommande minskningen i statsinkomst icke lemna ur sigte den ökade införsel, som antagligen blifver en följd af tullens nedsättning. Likaledes torde det böra beaktas, att ifrågavarande minskning i statsinkomst icke utgör en uppoffring af Sverige till Spaniens fördel, utan kommer vårt lands egna inbyggare till godo, liksom ock att, på sätt Herr Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet i sitt yttrande till statsrådsprotokollet den 13 sistlidne April anmärkt, vår tulluppbörd numera nått så betydande omfång, att uppbördens belopp måste vid budgetens uppgörande kalkyleras med en så stor marginal, att på en dylik kalkyl icke kan inverka en minskning i inkomst, som ej är större än den, som beräknats kunna uppstå genom ifrågavarande tullnedsättningar.

Med hänvisande till hvad Utskottet sålunda anfört, och hvaraf, enligt Utskottets tanke, ovilkorligen framgår, att traktaternas antagande i det hela bereder vårt land öfvervägande och väsentliga fördelar, hemställer Utskottet,

att Riksdagen måtte meddela det af Kongl. Maj:t äskade godkännande af de med Spanien afslutade nya handels- och sjöfartstraktater.

Stockholm den 23 Maj 1883.

På Utskottets vägnar:

A. G:son Bennich.

Tabell I.

Tullsatser, fastställda genom den spanska tulltaxan af den 23 Juli 1882 eller genom handelstraktater med Spanien, af intresse för Sveriges och Norges export.

N:o i tulltaxan.	Quantitet för tullberäkningen.	Tullsatser i spanska tulltaxan för		Tullsatser bundna genom Spaniens handelstraktater *) med			
		länder utan traktat.	länder med traktat.	Sverige-Norge.	Frankrike.	Österrike.	Belgien.
		pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.
		1:a klassen. Stengods, Ceramik m. m.					
4	Sten- och jordrudimaterier ej specifierade för byggnader	100 kg.	0,06	0,06	—	0,06	
6	Tjara, hartser, kåda, asfalt och jordbeck	»	0,41	0,41	0,41		
10	Glas, (flaskor o. s. v.)	»	8	6,50	6,50	6,50	
11	» och kristall med eller utan förgyllning	»	45	34,65	—	34,65	40
12	Fönster- och spegelglas	»	17,50	16,04	—	16,04	
14	Lera i tegelform för byggnader och ugnar m. m.	»	0,06	0,06			
15	Lera som golftegel, glaceradt d:o, rortegel	»	1,50	1,50			
16	Fayence- och stonegods	»	37,50	26,50	—	26,50	
17	Porslin	»	52,50	37,50	—	37,50	52
		2:a klassen. Metaller och manufakturer deraf.					
21	Tackjern i tackor och tackjernsskrot	»	2,50	2			
22	» i rör, alla slag	»	4,70	3,50	3,50		
23	Jern, gjutet i grofve manufakturer	»	7,50	6,10	—	6,14	
24	» » i finare d:o	»	17,50	11,80	—	11,82	
25	» smidt- och stål-jernvagsskenor	»	8	4,55			
26	Jern och stål, i plåtar af 6 millim. tjocklek eller derutöfver samt nitnaglar	»	9	6,70	6,70		

* Spaniens handelstraktat med Frankrike utloper den 1 Februari 1892, traktaten med Österrike den 14 April 1887 och traktaten med Belgien den 4 Maj 1884.

N:o i tulltaxan		Quantitet för tullberäkningen	Tullsatser i spanska tulltaxan för		Tullsatser bundna genom Spaniens handelstraktater med				
			länder utan traktat.	länder med traktat.	Sverige-Norge.	Frankrike.	Österrike.	Belgien.	
27	Jern och stål i stanger af alla former, i plåtar intill 6 millimeter i tjocklek, axlar, hjulband, skifvor, vagnsfjedrar och tunnband	100 kg.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	
			13	8,65	8,65				
27	Smältstycken	>	13	8,65	3,50				
28	Jern i större sammansatta eller nitade stycken för byggnader eller broar m. m.	>	16,90	11,25					
29	Jern- och ståltråd	>	8	6,55	6,55				
30	Spik och skrufvar af jern, äfven tenlikor	>	20	14,85	14,85				
31	Jern (ej tackjern) i rör	>	13	8,50					
32	Jerntrådsväfnad	>	16	15					
33	Jern i alla slags manufaktur, ej specificerade med eller utan förhydning	>	24	19,84	—	19,84			
34	Jern och stål i oandvändbara, kasserade stycken	>	5	2,50					
35	Jernbleck	>	20	13,85					
36	» förarbetadt	>	62,50	50,95	—	50,97			
37	Nålar, pennor, och öfriga mindre stålarbeten	1 kg.	3	3					
38	Knifvar, alla slag, af jern och stål ...	>	1	1	1				
39	Skraddarsaxar	>	2,25	2,25					
40	Vapen, blanka och delar deraf	>	2,05	2,05					
	» eld-, kanoner och delar deraf	>	5	4,60					
	3:e klassen. Farmaceutiska och kemiska produkter.								
91	Farmaceutiska produkter, icke specificerade (som aseptin)	>	1	0,90					
99	Krut. sprängämnen och stubintråd ...	>	0,47	0,47					
	4:e, 5:e, 6:e och 7:e klasserna. Respektive bomulls-, linne-, ull- och sådana industri-föremål.								

No i tulltaxan.		Quantitet för tullberäkningen.	Tullsatser i spanska tulltaxan för		Tullsatser bundna genom Spaniens handelstraktater med			
			länder utan traktat.	länder med traktat.	Sverige-Norge.	Frankrike.	Österrike.	Belgien.
	8:e klassen. Papper och dess användningar.		pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.
162	Papper i långa banor, olimmadt eller halfimmadt (till tryckning).....	100 kg.	10,50	10,50	10	—	—	10
163	Papper, skrif- och litografi.....	>	30	27,50	—	27,50	—	30
164	» skuret för hand gjordt eller linieradt	>	56,25	48,75	—	49,76	—	—
168	Papperstapeter med guld och silver	>	200	130	—	130,02	—	—
169	» andra slag	>	27,50	23,84	—	23,84	—	—
170	Karduspapper, ordinärt.....	>	12,50	10,85	10,85	—	—	—
	9:e klassen. Trä-industrien.							
174	Stafver	1000 st.	15	15	—	—	10	—
175	Vanliga trävaror: bräder, afven af skurna, hyflade, med eller utan spåntning, till lådor eller golf, vanliga dörrar, jalousier, spjelluckor, plank, bjelkar, stockar, master samt skeppsvirke	1 kbm.	2,75	2,60	2,08	—	2	—
178	Tomkarl, beslagna eller ej	100 kg.	10	9,15	—	—	—	—
179	Vanliga träarbeten: alla slag, skurna eller icke, målade eller fernissade eller beredde till förgyllning, möbler af böjdt trä, afven målade eller fernissade, tändstickor af trä	>	20	18,75	18,75	18,75	20	—
184	Tunnband	>	1,25	1,25	—	—	—	—
185	Trämassa, för papperstillverkning.....	>	0,25	0,20	0,20	—	—	—
	10:e klassen. (Lefvande djur, hudar m. m.)							
194	Hudar och skinn, ogarfvade	>	12,60	10,15	—	—	—	—
197	Maskinremmar.....	1 kg.	1	1	—	—	—	—
200	Handskar	>	32	18,33	—	18,33	—	—

N:o i tulltaxan.		Quantitet för tullberäkningen.	Tullsatser i spanska tulltaxan för		Tullsatser bundna genom Spaniens handelstraktater med			
			länder utan traktat.	länder med traktat.	Sverige-Norge.	Frankrike.	Österrike.	Belgien.
	11:e klassen. (Instrumenter och maskiner.)		pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.	pesetas.
210	Pianon	per st.	250	174,14	—	174,14		
216	Vågar och vågskålar	100 kg.	27,50	22,95				
217	Åkerbruksmaskiner	»	1	0,95	0,95			
	D:o motorer	»	2,50	2,40	2	—	—	2,50
224	Jern- och spårvägvagnar	»	37,90	37,90				
230	Jernfartyg	per ton	12,50	12,50				
	12:e klassen. (Födoämnen.)							
235	Smör	100 kg.	56	52,50	—	52,50		
236	Klippfisk och stockfisk	»	17,50	12,70				
	»transitorisk» afgift	»	3	3				
	»municipal»	»	3	3				
238	Fisk, andra slag, saltad, rökt eller marinerad	»	12	11	11			
244	Andra sädesslag an hvete	»	3,20	3,10				
259	Brännvin	1 hktlr	20	17,85	17,85			
	»transitorisk» afgift	»	3,75	3,75	3,75			
260	Likörer (punsch)	1 liter	1	0,76				
261	Öl och cider	1 hktlr	12,50	9,75	9,75			
266	Konserver	1 kg.	1	0,90	—	0,92		
271	Ost	»	0,36	0,35				
—	Torsk- och hvaltran samt andra slag af djurfett	100 kg.	?	?	1,70			
—	Fiskrom och andra djurprodukter	»	?	?	0,50			

Tabell II.

Beräkning öfver den genom tillämpning af tariff B
minskning i

Varans namn.	Införd			
	1879.		1880.	
1.	2.	Tullsats Kr.	3.	Tullsats Kr.
Korkar, skurna, utan beslag	₣ 31,899	0.15	₣ 40,088	0.15
Apelsiner	> 597,260	0.10	> 666,150	0.10
Citroner	> 124,513	0.10	> 121,255	0.10
Vindrufvor	> 84,360	—	> 119,329	—
Russin	> 1,876,485	0.10	> 2,155,791	0.10
Vin, af t. o. m. 21 proc. alkoholhalt på fastager	> 4,555,549	0.07	> 5,171,900	0.07
Vin, på buteljer	K-r 142,287	0.55	K-r 197,709	0.55
Vin, alla slag, af t. o. m. 15 proc. alkoholhalt	?	—	?	—
Vin, af mer än 15, t. o. m. 21 proc. alkoholhalt:				
på fat	?	—	?	—
på andra kärl	?	—	?	—

Skilnad mellan 6 och 8 = Kr. 194,253.

 > > 7 > 8 = > 320,081.

¹ Enär de officiella uppgifterna öfver införseln 1879—81 icke särskilja vin öfver och under 15 proc. alkoholhalt, för Finansdepartementet af den 29 Augusti 1881 (se Kongl. Maj:ts proposition N:o 2 till Riksdagen 1882, bil. pag. 13). dörfor beräknats efter 65 öre per liter.

² Genom traktaten med Spanien bindes icke vin, som innehåller mer än 20 proc. alkohol, vid den här intagna att något ökas, men något afseende å detta förhållande har i beräkningen icke kunnat göras.

vid handelstraktaten med Spanien uppkommande tullinkomster.

q u a n t i t e t		T u l l i n k o m s t					
1 8 8 1.		i medeltal 1879—81.	i medeltal 1879—81.	beräknad (efter medeltalet införda varuquantiteter 1879—81) enligt tull- taxan af 12 Maj 1882.		beräknad (efter medeltalet införda varuquantiteter 1879 —81) enligt tariff B vid handelstraktaten med Spanien.	
4.	Tullsats Kr.	5.	6. Kr.	7. Kr.	Tullsats Kr.	8. Kr.	Tullsats Kr.
Kg. 21,220	0.35	Kg. 17,284	5,866	6,049	0.35	1,210	0.07
> 328,252	0.25	> 288,624	69,468	72,156	0.25	28,862	0.10
> 62,201	0.25	> 55,594	13,375	13,898	0.25	5,559	0.10
> 58,428	—	> 48,368	—	12,092	0.25	4,837	0.10
> 867,053	0.25	> 860,971	206,635	215,243	0.25	120,536	0.14
> 2,410,440	0.16,5	> 2,183,260	359,446				
L 493,007	0.21	L 459,199	96,836			396,369	0.15 ²
?	—	Kg. 1,760,000 ¹		290,000	0.16,5		
?	—	> 873,091 ¹		261,927	0.30		
?	—	L 9,368 ¹		6,089	0.65		
		Summa	751,626	877,454	—	557,373	

har fördelningen här ofvan blifvit beräknad enligt den proportion, som finnes angifven i tullkomiténs skrifvelse till chefen. Allt vin infördt på buteljer från Spanien, Portugal och Storbritannien har ansetts hålla öfver 15 proc. alkohol och tullen (tullsatsen, 15 öre per liter; om vin öfver 20 till och med 21 proc. alkoholhalt åsättes högre tull, kommer tullinkomsten

Reservationer:

af Herr *Reutersvärd*;

af Herr *E. G. Boström*, med hvilken Herrar *Anders Andersson*, *C. A. Jönsson*, *Lönegren*, *N. J. Boström*, *Anders Svensson*, *Olof Jonsson* och *Westman* instämt: »Mot Utskottets beslut att tillstyrka bifall till de med Spanien ingångna handels- och sjöfartstraktaterna får jag härmed anmäla min reservation.

Om jag dervid lika med Utskottet ser saken ur uteslutande svensk synpunkt, finner jag de uppoftningar, som af oss begäras, dels så stora, dels ock så stridande mot hvad en rättvis och jemlik beskattning fordrar, att jag finner det orätt därför köpa de fördelar, som oss beredas. Våra handelsförbindelser med Spanien äro dertill, jemförda med våra förbindelser med öfriga utländska makter, så obetydliga, att det ej kan vara lämpligt att för några små fördelar här medgifva eftergifter, som komma alla ofvannämnda länder till godo. Ett i Utskottet tillgängligt utlåtande från Kongl. Kommerskollegium visar, att vår export på Spanien under åren 1860—1863 i medeltal uppgick till 3,5 millioner, under år 1864 till 4,7 och år 1865 till 4 millioner, föll derefter så att den åren 1879 och 1880 utgjorde 1,5 millioner, hvarefter den år 1881 steg till 3,184,000 kronor. Då vi först år 1871 fingo traktat med Spanien, som tillförsäkrade oss behandling som den mest gynnade nation, framgår deraf, att exporten varit beroende af helt andra faktorer, och att den stiger utan traktat, likasom den faller trots sådan.

Herr Finansministern har ock i bilagorna till den Kongl. propositionen uttalat den förmening, att de spanska tullsatserna äro så höga, att de ej äro egnade ingifva någon förhoppning om traktatens förmåga att bereda oss en vidgad marknad, under det vår tulltaxa i sitt redan befintliga skick medgifver införsel af alla varor, som kunna ifrågakomma att hemtas från Spanien.

Utskottet har varit af en motsatt åsigt, då det ansett de förmåner oss genom traktaten beredas så väsentliga, att den sedd endast ur svensk synpunkt bör bifallas. Den korta tid, som kunnat medgifvas för reservations afgifvande, tillåter mig endast i korthet upptaga till

bemötande hvad Utskottet anfört. Jag får dock först anmärka, att, då ju hvarje traktat i sjelfva verket är ett köpslagande, Utskottet, som lika med Kongl. Maj:t beräknat våra uppoffringar uppgå till ett värde af 320,000 kronor, ej å andra sidan uppgifvit värdet å de förmåner, oss genom traktaten beredas. Men det har naturligen mött svårigheter, då uppoffringarne varit påtagliga, men fördelarne måste till större delen sökas på förhoppningarnes område.

Utskottet framhåller först fördelarne för vår träexport. Dervid förekommer då samma omständighet, som man hade tillfälle iakttaga vid den franska traktaten, eller att vi genom denna traktat, vi nu äro i begrepp att köpa oss, komma i en sämre ställning än hittills. Nu utgår tullen å vanligt trä med 2 pes. pr kubikmeter, i traktaten åter är den bestämd till 2,08 pes. Det torde vara att befara, att om Sverige haft svårt att bestå i täflan med Finland och Amerika, som ej åtnjuta fördelen af traktatstull, denna täflan ej skall underlättas, om tullen höjes. Att dock traktaten bereder träexporten en fördel, må ej bestridas. Skilnaden mellan tullen i traktaten och allmänna tariffen utgör 67 cent. pr kubikmeter. Beräknad efter 1881 års export af cirka 118,800 kubikmeter skulle den utgöra cirka 57,000 kronor. Det bör här slutligen erinras, att så stor träexporten på Spanien än synes vara, utgjorde den dock år 1881 blott 3 procent af hela vår träexport.

I fråga om jern hyser Utskottet den förhoppning, att nedsättning af tullen i smältstycken till 3,50 pes. pr 100 kilogram skall åvägbringa stor export. Troligt är det dock ej, då vi erinra oss, att Sverige, ehuru behandladt som den mest gynnade nation, ej kunnat på Spanien afsätta mer än 14 å 15,000 centner jern till ett värde af cirka 100,000 kronor utaf en export af cirka 39 millioners värde, och detta oaktadt årliga införseln af jern till Spanien stiger till ett värde af mer än 18 millioner pes. (cirka 13 millioner kronor).

Likaledes antager Utskottet, att nedsättningen i tullen å åkerbruksmaskiner och motorer af respektive 5 och 10 cent. pr 100 kilogram eller 1,5 och 3 öre pr centner skall åstadkomma en stor afsättning. Jag vågar påstå, att ingen affär kan grundas endast på denna tull-lindring.

Kommer jag så till de förhoppningar, som grunda sig på nedsättningen i sprittullen med 2,65 pes. pr hektoliter eller 5 öre pr kann. Härvid framställer sig samma anmärkning som ofvan, eller att vi, ehuru behandlade såsom den mest gynnade nation, ej kunnat bereda oss någon afsättning på Spanien af sprit, under det vi exporterat sådan till Tyskland, som deremot kunnat på Spanien exportera stora partier. Ej lär

denna omständighet kunna tillskrivas bristande kommunikationer, då redan flere år direkt ångbåtsförbindelse mellan Sverige och Spanien egt rum, och dessutom tillgång på billigt fraktrum ej saknats. Den höga beskattning och de många inskränkningar och kontroller, under hvilka spritfabrikationen arbetar, göra denna näring mer än någon annan till konjunkturaffär, och omöjligt torde nästan vara beräkna dess utveckling. Så mycket torde man dock kunna påstå, att innan någon export af den betydelse, att den medgifna tullindringen blifver af något värde, kan uppstå, lära så väl nya fabriker behöfva uppstå, som ock ändrade lagbestämmelser mellankomma.

I Spanien äro alla differentialafgifter på sjöfarten afskaffade, hvardan vi genom sjöfartstraktaten ej vinna annat än försäkran att ej blifva med sådana betungade. Men då Spanien, oaktadt flere sjöfartsidkande nationer ej med detsamma ingått traktat, dock funnit för sig fördelaktigt att borttaga dessa, lärer föga anledning finnas, att de åter blifva pålagda. Utskottet har lemnat några uppgifter om storleken af våra bruttofrakter på Spanien. För fullständighetens skull torde här böra tilläggas, att de enligt Kommerskollegii berättelse för år 1881 endast utgjorde mellan 3 och 4 procent af alla våra på utländsk fart inseg-lade bruttofrakter.

Som bekant är, inför Spanien till oss, med undantag af salt, som redan länge varit tullfritt, endast sådana varor, som måste betraktas som öfverflödsvaror och såsom hufvudsakligen förbrukade af de för-mögnare klasserna väl egnade att draga en hög beskattning. Det blifver derföre alltid orätt nedsätta denna, i synnerhet som den genom den franska traktaten redan blifvit mer än billigt nedbringad. Särskildt är detta fallet med vin, och det dertill för det samband, hvaruti det står till spritbeskattningen här. Vid 1880 års riksdag beslöts, under förut-sättning af upphörande af franska handelstraktaten, att vintullen skulle utgå med 30 öre pr liter å fat och 65 öre på buteljer. Tullkomitén föreslog samma tull. Kongl. Maj:t föreslog äfven vid 1882 års riksdag samma afgifter för det vin, som ej berördes af den franska traktaten. I friskt minne torde vara, huru många betänkligheter väcktes af den nedsättning, som genom franska traktaten bestämdes i vintullen. Det framhölls då och erkändes det orätta i denna tullnedsättning, men man ingick på densamma, derföre att man fick fria händer vid beskattningen af de starkare vinerna, hvarigenom orättvisan kunde utjemnas. Kongl. Maj:t föreslog till och med, att det svagare vinet skulle draga den högre tullen, när det ej infördes direkt från produktionslandet, ehuru detta förslag ej vann Riksdagens bifall. Nu åter föreslås på det starka

vinet en nedsättning till 15 öre pr liter eller 50 à 80 procent. För min del kan jag ej finna denna afgift, som motsvarar 10 öre pr butelj, stå i rimlig propörtion till de afgifter af 40 öre pr liter i tillverknings- och 15 öre i konsumtionsafgift, som utkräfvcs af den som konsumerar vår egen sprit. Och det är härtill att märka, att traktaten i artikel 5 förbjuder vinets beläggande med konsumtionsafgift. Då dertill vid behof af ökade statsinkomster bränvinet i främsta rummet torde komma att ännu högre beskattas, framträder orättvisan ännu skarpare.

På dessa skäl och då traktaten beräknas medföra en upppoffring af 320,000 kronor, under det fördelen ej kan uppskattas högre än cirka 70,000 kronor, måste jag yrka afslag å densamma.»

Hvarjemte Herr *Hammar* anhållit få antecknadt, att han icke deltagit i den slutliga behandlingen af detta betänkande.
